

*Ksenija
Trotovšek
Brlek*

abeceda

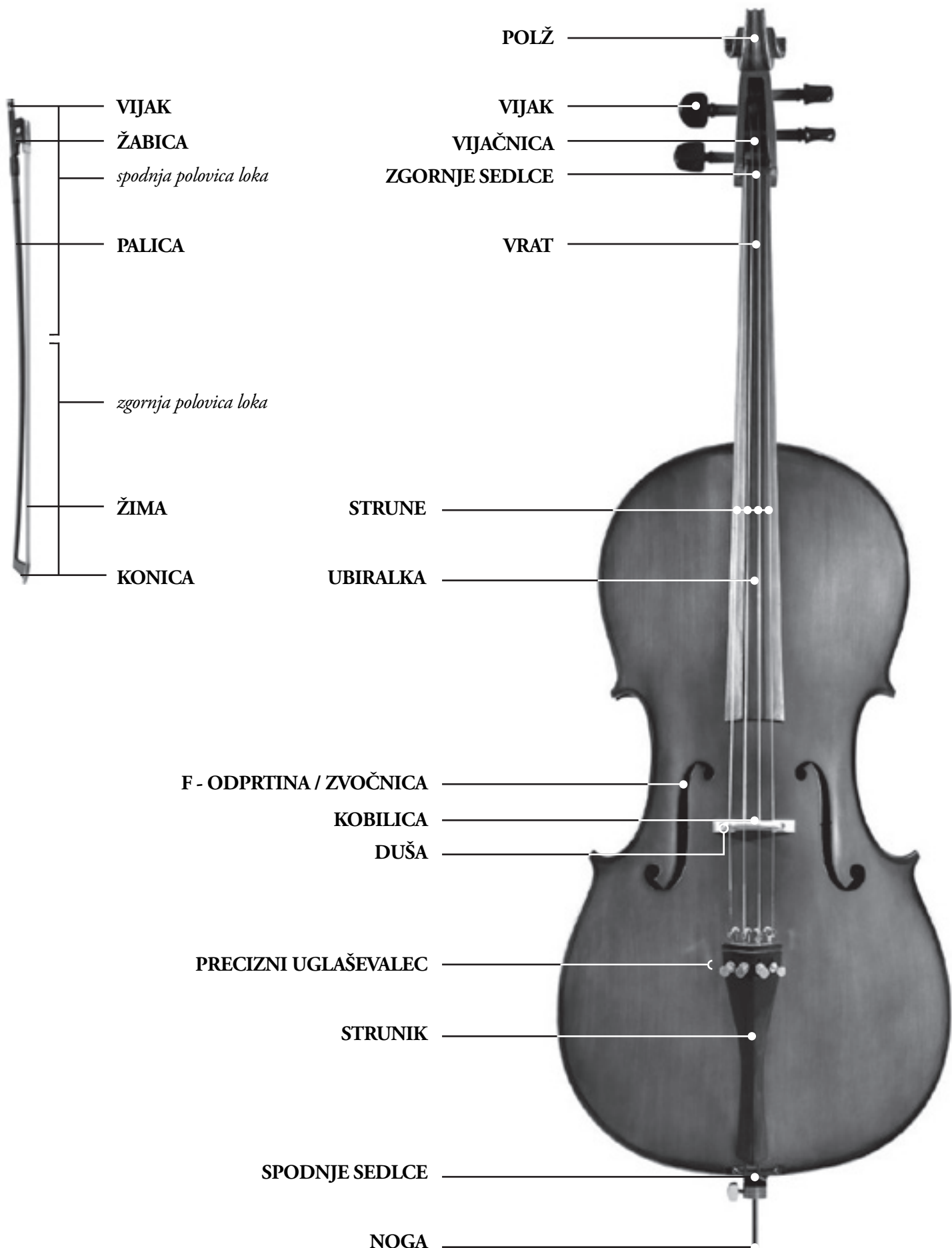
*Učbenik za violončelo
Glasbena šola - program glasba*

*Ksenija
Trotovšek
Brlek*

abeceda

*Učbenik za violončelo
Glasbena šola - program glasba*

Deli violončela in loka

Pomembni deli violončela in skrb za inštrument

STRUNE

Strune na godalih so plastične in kovinske. Ko se prvič srečamo z violončelom, je najbolje izbrati kovinske strune, saj so te za začetnika najbolj primerne. Strune napnemo na violončelo, pri tem pa na kobilico postavimo plastične podložke, ki jih najdemo na novih strunah in so različnih barv. Strune se sčasoma obrabijo in izgubijo zmožnost natančnega uglaševanja, zato jih moramo redno menjavati.

KOBILICA

Kobilica mora stati tako, da je sredina njenih nogic v isti vrsti z notranjima zarezama na zvočnicah. Napetost strun vleče kobilico naprej, proti polžu, zato je potrebno občasno preveriti položaj kobilice in njen naklon spremeniti, da je nagnjena nekoliko proti struniku.

DUŠA

Duša je skrita lesena paličica, ki veže prednji in hrbtni del violončela. Ni prilepljena, ampak zgolj postavljena, zato je zelo pomembno, da je na točno določenem mestu v inštrumentu. Pravilno jo lahko postavi le izkušen goslar.

UBIRALKA

Ubiralka bo postala najboljša prijateljica vaše leve roke, s

katero boste po njej iskali najlepše melodije. Z dolgoletno uporabo instrumenta se tudi ubiralka obrabi in razbrazda, takrat jo mora goslar pooblati.

LOK

Lok držimo v desni roki, z njim vlečemo po strunah in izvabljammo iz violončela zvok. Najbolj pomemben del loka je žimo, ki je ne smemo prijematiti z rokami. Žimo je potrebno občasno očistiti z milnico, vseeno pa se sčasoma izrabi, zato jo moramo zamenjati, goslar nam takrat lok na novo ožimi. Žimo je potrebno mazati s kolofonijo, ki mora biti kakovostna. Kolofonijo uporabljamo pogosto, vendar v zmernih količinah, saj lahko preveč kolofonije povzroči rezek, neprijeten zvok, s premalo namazanim lokom pa ne moremo igrati. Zelo pomembno je, da po končanem igranju odvijemo vijak na koncu loka in sprostimo napeto žimo, saj bomo na ta način lahko žimo uporabljali dlje časa.

Kako čistim violončelo?

Ljudje se vsak dan umivamo in podobno je z inštrumenti, tudi njih je potrebno očistiti, vendar pri tem ne uporabljamo vode. Po koncu igranja inštrument obrišemo z mehko krpo, saj se je med njim na strunah, ubiralki in ob kobilici nabral

prah kolofonije. Občasno lahko strune, ubiralko in druge dele inštrumenta očistimo s čistili za čiščenje godalnih inštrumentov, ki jih lahko kupimo v trgovinah z inštrumenti.

Kako inštrument branim?

Ko prenehamo igrati, moramo inštrument spraviti v za to namenjeno torbo. Za inštrumente so primerne enake temperature kot za ljudi, ne sme jim biti prevroče niti prehladno. Violončela nikoli ne pustimo ob radiatorju, ceveh za centralno ogrevanje ali kakem drugem grelcu, pa tudi na hudem mrazu mu ni najbolj prijetno.

Kako violončelo nosim s seboj?

Med hojo naj bo kobilica takoj nad kolenom in obrnjena proti meni. Ko vstopam in izstopam skozi vrata ali hodim po stopnicah, moram inštrument dvigniti in ga trdno držati pred seboj.

Inštrumenta nikoli ne postavim sunkovito na tla in pazim, da z njim ne udarjam ob trde predmete ali druge ljudi, saj ga na ta način lahko poškodujem!

Velikost inštrumenta

Obstajajo violončeli različnih velikosti. Od osminkeskega, ki je najmanjši, prek četrtrinskega, polovinskega in tričetrtrinskega do celinskega. In kateri je tvoj?

Zoran Hudales

Oznake za lokovanje

▣ POTEZA NAVZDOL

∨ POTEZA NAVZGOR

$\frac{1}{1}$ CELOTNA DOLŽINA LOKA

$\frac{1}{2}$ POLOVICA LOKA

$\frac{1}{3}$ TRETJINA LOKA

▢ SREDINA LOKA

⊙ POČASNO VLEČENJE LOKA

⋯ LOKOVNI VZOREC

Ksenija Trotovšek Brlek
ABECEDA

Učbenik za violončelo
Glasbena šola - program glasba

Recenzenti Matija Lorenz, Miloš Mlejnik in dr. Katarina Habe

Naslovna ilustracija Urška Golob

Oblikovanje Kaja Kisilak

Notografija Dečo Žgur

Izdala in založila Arsem, d.o.o., Ljubljana, 2011

zanjo Nataša Cetinski

Natisnila Tiskarna Littera picta d.o.o.

Prva izdaja, naklada 500 izvodov

Copyright © Ksenija Trotovšek Brlek in Arsem, d.o.o., 2011

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

780.8:780.614.334

TROTOVŠEK Brlek, Ksenija
Abeceda [Glasbeni tisk] : učbenik za violončelo za osnovno
glasbeno šolo / Ksenija Trotovšek Brlek. - 1. izd. - Ljubljana :
Arsem, 2011

ISMN 979-0-9009074-0-0

257264128